

2012թ.

ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ
(ԹԵՄԱՏԻԿ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԹԵՄԱՅԻ ԱՍՓՈՓԻՉ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Թեմայի անվանումը

Ամբողջական պահանջարկի կառուցվածքային տեղաշարժերի վերլուծությունն ու
կանխատեսումը ՀՀ-ում

Թեմայի իրականացման համար նախատեսված ժամանակահատվածը

1 ՏԱՐԻ

Հաշվետու ժամանակահատվածը

01.01.2012թ. - 31.12.2012թ.

Թեմայի ղեկավարը

Տիգրանյան Իշխան Տաճատի
տ.գ.թ., պրոֆեսոր

Թեմայի մասնակիցներ

1. Մկրտչյան Թաթուլ Մելսի – գիտաշխատող
2. Ավագյան Գայանե Արամի – գիտաշխատող
3. Վարդանյան Քնարիկ Ջոնիկի – գիտաշխատող
4. Հայրապետյան Արփինե Արծրունու –գիտաշխատող

Ծրագրի համառոտ բովանդակությունը

ՀՀ տնտեսական իրավիճակը բնութագրվում է կարճաժամկետ հավասարակշռության պայմաններով ուստի ամբողջական պահանջարկի կառուցվածքային տեղաշարժերի ուսումնասիրությունը արդիական է ինչպես տնտեսական քաղաքականության մշակման, այնպես էլ արդյունքների գնահատման տեսանկյունից:

Բացի դրանից վերջին համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ընդգրկունությունը, բարդությունն ու ինտենսիվությունը ցույց տվեցին, որ անգամ զարգացած շուկայական տնտեսությունն ի վիճակի չէ ինքնակարգավորվել և

սովորական պայմաններում չի երաշխավորում գների հարաբերական կայունություն և բարձր զբաղվածություն: Տնտեսության կայունացման և տնտեսական ճգնաժամերին հակազդելու համար անհրաժեշտ է մակրոտնտեսական կայունացնող քաղաքականություն՝ առաջին հերթին ամբողջական պահանջարկի վրա ազդելու, ավելցուկային պահանջարկը ներքաշելու կամ անբավարար պահանջարկը խթանելու միջոցով:

Ամբողջական պահանջարկի կարգավորումը ենթադրում է ամբողջական պահանջարկի գրագետ կանխատեսում, ինչը հնարավորություն կտա խուսափել երկրում տնտեսական իրավիճակի կտրուկ տատնումներից, կամ գոնե հարթել ճգնաժամային դրսևորումների հետևանքները, էականորեն բարձրացնել վարվող տնտեսական քաղաքականության արդյունավետությունը և, վերջին հաշվով, ապահովել համաչափ, կայուն տնտեսական աճ: Միաժամանակ ամբողջական պահանջարկի կանխատեսումը կարևոր է՝ տնտեսությունը պետական միջամտության չափը ճշգրտելու, մասնավոր հատվածի վրա վերահսկողություն սահմանելու, հարկային համակարգի գործունեության արդյունավետությունը բարձրացնելու, սովերը կրճատելու, ինչպես նաև կանխատեսված պահանջարկը խթանելու կամ կաշկանդելու տեսանկյուններից:

Կատարման ենթակա գործառույթների նկարագիրը

Հաշվի առնելով այն իրողությունը, որ ՀՀ տնտեսությունը գտնվում է լրիվ զբաղվածության մակարդակին չհամապատասխանող հատվածում, ամբողջական պահանջարկի վերլուծությունը և կանխատեսումը իրականացվելու է 3 կտրվածքով

1. ՀՀ ամբողջական պահանջարկի վրա ազդող գործոնների տեսապրակտիկ դասակարգում, դրանց ազդեցությունների գնահատում և փոփոխությունների պատճառների և միտումների բացահայտում,
2. Ամբողջական պահանջարկի կանխատեսում, որը ներառելու է հետևյալ փուլերը.
  - ✓ շուկայի և մրցակցային միջավայրի հետազոտում և շուկայի սեզմենտների առանձնացում,

- ✓ ամբողջական պահանջարկի վրա ազդող գործոնների վերլուծություն և փոխադարձ կապված ցուցանիշների սահմանում: Ամբողջական պահանջարկի և ամբողջական առաջարկի համեմատական վերլուծություն,
- ✓ կանխատեսման մեթոդների ընտրություն,
- ✓ կանխատեսման մեթոդի հուսալիության գնահատում,
- ✓ ամբողջական պահանջարկի կանխատեսում,
- ✓ ամբողջական պահանջարկի բաղադրիչների՝ բնակչության, ձեռնարկությունների ու պետական, ավելացման հեռանկարների որոշում:

3. Ամբողջական պահանջարկի խթանման նպատակով պետության հարկաբյուջետային, դրամավարկային, հակամենաշնորհային, կառուցվածքային, արտաքին առևտրային քաղաքականության միջոցառումների առաջարկում:

Ակնկալվող արդյունքները և դրանց գնահատման չափանիշները

Գիտական աշխատանքի արդյունքները ներկայացվելու են իբրև թեմայի կատարման հաշվետվություն, հրապարակված գիտական հոդվածներ և զեկուցումներ գիտաժողովներում: